

ЦЕНТРАЛНА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
Обществен съвет

ПРОТОКОЛ
№ 180

На 27.11.2024 г. се проведе заседание на **Общественния съвет към ЦИК**.

ПРИСЪСТВАХА:

Ива Лазарова – председател на **Общественния съвет**, **Институт за развитие на публичната среда**;

Свилена Гражданска – зам.-председател на **Общественния съвет**, **Институт за социална интеграция**;

Надежда Гологанова – **Гражданска инициатива за свободни и демократични избори**;

Дончо Пачиков – **Българско сдружение за честни избори и граждански права – Национална асоциация**;

Росен Андонов – **Сдружение „Памет“**;

Румен Василев – **Сдружение „Нова алтернатива“**;

Стоил Цицелков – **Европейска асоциация за защита на човешките права – България**;

ГОСТ: Димитър Иванов

Заседанието бе открито в 16 часа и 20 минути и председателствано от госпожа **Ива Лазарова** – председател на **Общественния съвет към Централната изборителна комисия**.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Здравейте!

Откривам днешното заседание на Обществения съвет към Централната избирателна комисия.

Имаме гост господин Димитър Иванов.

Преди заседанието ви бях изпратила по пощите проект на дневен ред, който бе следният:

Д н е в е н р е д:

1. Обсъждане на текущи и предстоящи задачи на Обществения съвет към ЦИК.
2. Разни.

Сега се оказва, че имаме гост, който е поканен от Дончо Пачиков. Препратила съм до всички по пощите ви, сигналът от господин Иванов, непосредствено след като бе получен. За да може ние да свършим цялата работа, която сме си разписали, предлагам да промени дневния ред по следния начин.

Предложението е:

1. Обсъждане на казуса от 25 РИК по сигнал, подаден от господин Димитър Иванов.
2. Обсъждане на текущи и предстоящи задачи на Обществения съвет към ЦИК.
3. Разни.

В тази връзка, ако нямате други предложения, моля да гласуваме така предложения дневен ред.

Който е за, моля да гласува.

Приема се единодушно.

Давам думата на господин Иванов, за да ни разкаже повече по темата и след това, ако имате въпроси и изказвания, заповядайте.

ДИМИТЪР ИВАНОВ: Здравейте! Започвам по темата. Аз съм водач на листа в 25-ти МИР, така наречения лидерски район софийски, на коалиция

от партии „Свободни избиратели“. Денят, в който приключва регистрацията на листите в РИК, се появява едно техническо закъснение от 20 минути, поради някакви причини на регистрацията на листите. Казусът е многопластов, но ще се опитам максимално да го компресирам. Те приемат документи и казват, няма да ви регистрирам, защото сте закъснели. Въпреки това отстраняват хора от листите вършат някакви работи. След един час взимат решение, че листата не е регистрирана. Преди това тя е подадена по електронен път. От там нататък започва развитието. Това мисля, че е 24 септември, последния ден на регистрацията на листите. Те отказват регистрацията.

Съществува голяма кореспонденция между оторизираното лице на коалицията и РИК. Те отказват регистрацията, отказват регистрацията по електронен път. Това е абсолютно аналогичен казус на ДПС – Ново начало, с решението на ВАС и начинът, по който те са регистрирани и се започва една кореспонденция и тирада между коалицията, РИК и ЦИК, която продължава 20 дни. Цялата кампания изтича. На 19 октомври, пет дни преди края на кампанията, Административен съд - гр. София разпорежда на РИК да регистрира листата, изхождайки от определението на ВАС един месец по-рано, а то е очевидно. Като има кореспонденция и с ЦИК и с РИК, това се движи по различни канали. На 20 октомври, три, четири дни преди края на кампанията, а тя свърши на 25 октомври, ЦИК взима това решение.

Естествено ние бойкотираме, защото считаме, че това е гавра с изборите в известен столичен район, фронтална гавра. Тук не става дума за колко гласа са купени, колко гласа са фалшифицирани, какво е правила секционната комисия. Тук става въпрос за брутално потъпкване на демократични права и закона и ние бойкотираме изборите. Аз не гласувам за себе си. Не мога да бъда съучастник на толкова престъпно поведение от страна на изборните органи. Въпреки това ни отпечатват бюлетините, как става това не знам. Защото ние до 20 октомври сме извън пистата. На 20

октомври е решението на ЦИК. Този въпрос ние ще го разследваме, кой какво е правил и какво е коментирал през целия този период. Във всеки случай 25-ти РИК нямаше кампания. За нас това са недемократично, незаконно проведени избори. Дали са честни или не, оставаме назад във времето.

Минават изборите. Има някакви формални резултати. Тъй като аз нямам право да се жала, така е създадено законодателството в България, че аз като участник в политическия процес представлявам политическите права на няколкостотин, няколко хиляди или десетки хиляди българи, аз нямам право да се жалвам, аз трябва да намеря посредник между мен и Конституционния съд. Обръщам се към Президента, Главния прокурор и ВАС, като считам, че тези органи са свързани с този процес. В по-нататъшната дискусия, която ще се развива от тук нататък, ще обясня защо считам така. Никой не ми отговаря.

Имам неформален отговор единствено от Президентството, че те са решили да не сезират. Кой сезират Конституционния съд? Депутати, било от стария Парламент, било от новия Парламент. Ние нямаме депутати в стария Парламент. Очевидно има група хора узурпатори в България, които не искат да имаме депутати в новия Парламент, не само ние, но и много други да нямат. И това поставя въпрос, какво правим ние като демократичен процес, защото без избори демокрацията е празна приказка. Това е накратко казуса. Подкрепа не получих засега.

Имам уверение и се надявам на него, че като започне делото, което вчера се конструира в съда и се дават нови доказателства, към вече съществуващи подадени заявления, ще бъде включен и нашия казус да се разгледа, защото го няма в правния мир. Ако някой ми говори, че България е правова държава, той е лъжец. Това трябва да се чуе добре в Европа. Това е от мен.

Само едно допълнение, което считам, че е важно. Нашата уредба законодателна, традиция, ако искате са поставени така изборите, че органите, които ги произвеждат, органите които трябва да ги санкционират са абсолютно неправилно подредени във взаимоотношенията. Общественият съвет към ЦИК, това го заявявам съвсем отговорно, остава единствената гражданска, а и политическа функция, защото защитавате политически права на кандидатите, която може да допринесе нещо за България. Аз смятам, че българският Парламент след тези недемократични избори е узурпиран. Това е другата функция на недемократичното поведение, узурпацията на властта. Там не считам извънпарламентарните сили да правят опит да се обединят. Но Общественият съвет остава тази територия, в която трябва да се проведе полемиката за всичките тези огромни недъзи? А смятам, че този казус показва не огромни недъзи, а показва кома на демокрацията в България.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Искате ли да се включите с въпроси, коментари?

Моят коментар е по линията на тези, които имат право да обжалват както изборните резултати, така и случващото се в изборния процес. Тук имаме слабости в правната уредба в това отношение. Има препоръки от международните организации, кои да са лицата, които да имат възможност да сезират, както съдилища, в това число и Конституционния съд, така че има какво да се желае по тази тема. Разбира се, тази тема освен да бъде коментирана, подлежи и на законодателна промяна, така че в това отношение трябва да има законодател, който да работи и да функционира по правилен начин.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: В жалбата пред Конституционния съд, какво ви беше искането?

ДИМИТЪР ИВАНОВ: Отказаха ни. Щях да разкажа казуса, да поискам анулиране на резултатите в 25-ти МИР, което вече влиза в една

друга материя. Така е създадена изборната система в България, че ако махнеш 14 мандата, не може да има Парламент. Той по Конституция е 240, а не можем да правим частични избори, не са мажоритарни да се борим, ако нещо се случи. Махаш 25-ти МИР, махаш изборите в България. Наказваш виновниците и отиваме на нови избори. Това е нашата логика. Но нито Президента, нито Главния прокурор, нито ВАС, аз смятам, че с Прокуратурата ще имаме нови отношения, защото мисля, че тя трябва да преследва престъпления, а на тези избори се извършиха престъпления. Смятаме, че 25-ти МИР е престъпление срещу държавата и т.н.

Ние правим национални избори. Сега започвам да осъзнавам недъзи, които ги гледаме от години. Ние направим национални избори, но те се пратени по райони. Административен съд - София гледа 25-ти, 23-ти, еди-кой си съд гледа Пловдив, Варна. Хем сме национални, хем сме регионални. Това е абсолютно хибридна ситуация от една страна.

От друга страна разпоредбите на ВАС някак си не важат за регионалните съдилища. Целият този процес с този МИР ни показва, че нещо е генерално сбъркано, то не е да откраднем в една секция десет гласа и да сложим 20 гласа, това което се случва масово. И в международен план и организации ще бъдат запознати, защото това е действие на органи. РИК е орган, който се занимава с избора на 14 народни представители и то лидери. Кампанията не е приключила. Кампанията тепърва започва, защото тези лидери трябва да отговорят какво правят в парламента.

Аз не вярвам, че този парламент, тези узурпатори на власт, няма как да ги нарека по нежно, могат да вземат решение, което е в името на демокрацията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Защо мислите, че сега може да се присъедини допълнителна информация към жалбата?

ДИМИТЪР ИВАНОВ: Имам уверение от тази жалба, а старите депутати имахме среща, неофициална, „Величие“ и други. Те са 58. ПП

„Величие“ бяха много малко. Сега като се конституират страните по делото, след като то е вече гледано по допустимост, ще конституират и тях като страна, ще сложим казуса. Ще искаме конституираме и нас като страна. Защото това е индивидуален казус. Всеки РИК, всяка секция е индивидуален казус. Ако в моето село са извършили престъпление с 200 купени гласа, то цялото село е продадено, защото примерно е от 500 души. Но в една трета от София да извършиш престъпление с 400 000 гласоподаватели. Това е пътя. Това е въпрос на милост. Обещаха, надявам се ще го включат. Сега ще се смачкат тези избори, да ги е нямало. Това е моето политическо усещане. Говоря извън казуса. Съдя по определените на съда. Конституционният съд събирайки делата, той прави нещо, което не е в интерес на демокрацията в България.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Те указват 1777 секции, в които има проблеми с протоколите предимно по линията с разминаването на протоколи и флашки, което не е нищо ново. Там има и въпроси, свързани с работата на секционните избирателни комисии. Вашият сигнал е по отношение на регистрацията на политически субект да участва в кампанията, който е различен. И от тази защо считате, че ще може да присъедините подобна жалба към останалите.

ДИМИТЪР ИВАНОВ: Те искат пълно касиране на изборите. Аз смятам, че трябва да се иска пълно касиране на изборите. Заявяваш една теза и започваш да търсиш. В една секция така, в друга крали бюлетини, трети им попречили да гласуват. Ако аз докарам 500 души, които свидетелстват, че са им купени гласовете, какво ще стане? Да, кажат, купиха ни гласовете, вземем по 100 лв. извършихме престъпление от името на еди-коя си партия. Не говоря за 50 000 или 100 000, а за 500 души.

Ние гледаме голямото. Още в началото на Изборния кодекс пише равнопоставеност. То от там заминава. Защо да си играем в 25-ти МИР със секции, като ние можем да ги касираме изборите генерално. Това е

тоталитарна практика. Това нещо го прави господин Путин в Русия. Имаше избори м. март. Той не ви харесва вас и ЦИК не ви регистрира. Всички казват госпожата ще вземе 5 процента. То е ясно, че като отидете да гласувате, там ще ви отрежат. Той не се страхува от това, че вие ще вземете 5 процента, а какво ще говорите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: В случая тази жалба е в различна сфера.

ДИМИТЪР ИВАНОВ: Вие работите в името на демокрацията и аз. вие работите в името на демокрацията, затова ви казвам, че имате важна роля. Парламентът не работи в името на демокрацията. Това е моето мнение, като гледам какво се случва. Така че този разговор тепърва ще се отваря. Аз ви разбирам. Права сте.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Дали може да се отвори?

ДИМИТЪР ИВАНОВ: Дори да го внесат, както вие казвате, те ще намерят юридическо основание и ще остана там, където съм, на улицата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: До следващите избори.

ДИМИТЪР ИВАНОВ: Те са скоро, защото без избори не може да се оправи нищо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Колеги, имате ли въпроси или коментари? Няма.

Да благодарим на господин Иванов. Да очакваме разрешението на казуса и какво ще се случи с работата по решението на Конституционния съд.

Предлагам ви да продължаваме с **точка втора** от нашия дневен ред, която е: *Обсъждане на текущи и предстоящи задачи на Обществения съвет към ЦИК.*

В тази връзка, понеже има редица имейли и за мое най-голямо съжаление, но господин Цицелков закъснява с включването в днешното заседание. Няма с кого да поспорим, защото той бе отправил редица коментари в последните си писма до всички нас. Ако имате въпроси и

коментари по работата на Обществения съвет в последните няколко месеца, ви моля да ги поставите сега, за да ги обсъдим и след това ще ви предам на набързо докъде сме стигнали с анализа на резултатите от последните парламентарни избори. И разбира се, ще ви помоля, ако имате желание да се включите, да дадете коментари и да решим как продължаваме нататък по този анализ.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Тези дни ще изпратя специално изложение към Централната избирателна комисия. По силата на кой член от Изборния кодекс имат право да си изключват микрофоните. Не очаквам отговор веднага от вас. Те няма да отговорят. Знаете за какво става въпрос.

Второ, мисля че е по смислено да опитаме да поканим повече хора, които биха искали да изкажат някакви мнения по изборните процеси по принцип, както Димитър Иванов сега, малко емоционален. Това е истината. Това е Общественият съвет. А не ние сега се събираме, Ива Лазарова казва нещо, аз съм против и т.н. Надя Гологанова казва нещо. Каква е ползата от това нещо? Няма полза. Да каним повече хора. След малко ще звънна на инженера от Монтана и той да се включи. Вие знаете ли там какво ври и кипи? Може би някои знаят. Навсякъде е ужас, но там е много голям ужас. Бившият кмет на Ловеч предлага промени в Изборния кодекс, за които ние говорим от години. Ако успеем да го включим, ще чуете за какво става въпрос. Ние се срещаме, адмирации за всички, но това не е работа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Няма да включваме никой повече. Трябва да имаме съгласието на всички, за да можем да поканим хората и да им дадем еднакъв достъп до тези заседания, ако решим. Би било добре преди това, да сме си организирали заседание и да сме решили кои хора да се включат. И тогава би било много по-честно. С какво дамата, на която Цветелин Пенева отказа днес, има по-малко права или по-малко гласове от господина, който се включи, защото е намерил начин да получи пропуск. Това не е добре. Не е добре господин Пенчев да се включи сега.

Това не значи, че той не е работил много по изборни теми, а защото има дневен ред, който вече гласувахме.

Нека да решим всички заедно кога да е следващото заседание и кой да бъде поканен на него, за да може да направим такъв дизайн, че никой да не се почувства отлъчен по една или друга причина, дизайн по който всички сме съгласни да се проведе съответното заседание. Сега предлагам да продължим с текущата ни работа. След изборния ден стартирахме гледането на видеа – заедно със Свилена Гражданска, Надя Гологанова, Стефан Манов и Цветелина Пенева. Всички бяха поканени да се включат. Когато привършим първоначалната работа, ще ви предадем първоначалните материали, за да може да излезе като документ от името на Съвета. Много очаквани ще са вашите коментари, заявки да се включите в анализа. По това исках да поговорим в тази първа точка, която стана втора, за да отделим време на господин Иванов. И все пак, за да не отблъскваме г-н Пенчев, ви предлагам да решим съгласни ли сте той да се включи в точка разни.

Който е за, моля да гласува. Дончо Пачиков

Против? Свилена Гражданска, Ива Лазарова и Румен Василев.

Въздържали се? Надежда Гологанова, Росен Андонов.

Не се приема.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Пенчев го отхвърляме. Другият човек допускаме ли го или не.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Днес не.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Довиждане. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Сега сериозно ли ще се изключиш?

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ще ви слушам празните приказки.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Кое са празни приказки? Усилията да се напише бързо становището, което стана публично

непосредствено след изборите, това да се изгледат стотици видеозаписи или да се изчетат безброй жалби, да създадем и събираме коментари в чек-листи по образец? Кое е празна приказка от тези неща? Това е много несериозно и изключително неуважително. Защото аз бих казала, че е безсмислено в момента да си говорим например с хора, които имат проблем и интерес като кандидати, чиито права, че не са били включени по една или друга причина в кампанията или не са получили необходимата информация в хода на изборния процес. Защото това вече е свършено положение. Но не е свършено положение становището, което най-накрая ще напишем.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това го казвам съвсем сериозно. Нещата са много сериозни, че няма докъде. Общественият съвет или съществува за това, което е създаден или ако искате да се разпуснем. Може би Цицелков тук може да е прав. Процесът в страната е сериозен. Не искам да казвам подробности. Ако искате да работим, трябва да работим с реални хора. Както Иванов, може да приказва много, той е монархист. Има други хора, които искат да ни кажат някакви истини. Защо не ги изслушаме. Защо сме се събрали един на друг да си говорим. Всеки от нас е много добър. Истината е когато чуем реалните хора. Аз затова поканих тези хора. Те поискаха и аз ги поканих. Изпратих писмо. Очаквах одобрение от Общественият съвет. Никой не каза не. Това е мълчаливо съгласие. И в един момент се оказва, че те не били поканени. Другият път, но кога другия път. Другият път затваряме България. Това е. Днес повече няма да кажа нищо.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Аз имам въпрос към Дончо Пачиков, има ли някаква разлика между това, което господин Пенчев ще ни каже днес или след една седмица. Каква е разликата?

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Разликата е съществена. Човекът има преки данни за чадъра, който е наложен от Съда и Прокуратурата над миналите избори. Има преки данни с дати, имена. Ние говорим, че има такова нещо, но ние не го знаме във факти, а той го казва във факти. И ние така сме го

проследили и сме го проверили и е така. Както искате. Значи няма да го включите днес.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: В тези данни нещо ще се промени ли в тази една седмица до следващото заседание. Ще ни ги каже следващия път. Те са за предишните избори, а не от последните.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: От избори към избори всеки път е така, но сега има и доказателства. Предишния път няхахме доказателства.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: За една седмица не мисля, че ще има някаква разлика.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Както кажете. Не възразявам.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Предлагам другата седмица като направим заседание, да поканим уважавания от мен Минчо Казанджиев. Предлагам другата седмица на заседанието да ги поканим и да ги изслушаме, но да има от по-рано известие за това, както Ива Лазарова предложи. Като гласуваме другата седмица да ги поканим. Както и на Цветелина Пенева предложението за покана от „Величие“. Ако има и други до понеделник, да ги поканим и да има стегнато до 10 минути изявление, 10 минути въпроси.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Три минути изложение. Бях емоционален, моля да ме извините. Свилена Гражданска, Ива Лазарова и Надя Гологанова може би са прави. Нека да ги организираме за следващия път. аз ще се заема лично с моите хора. Цветелина Пенева да покани от „Величие“. Нека да ги чуем тези хора какво приказват. Те само приказват и нищо не правят. Съгласен съм.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Понеже Цветелина Пенева спомена за представител от Величие. Написан е имейл, става въпрос да Красимира Катинчарова, която казва, чета „че има готовност да се срещне с нас във връзка с тяхно писмо, с което искат да ни сезират за установени изборни нарушения на 27 октомври, конституционната жалба подписана от 58 нарони представители от 50-тото Народно събрание“. Ясно е, че не могат

да ни сезират, но това няма значение. Предложението на Свилена Гражданска, за което се радвам, че и Дончо Пачиков се съгласи, да поканим господин Казанджиев, Красимира Катинчарова и инж. Пенчев другата седмица на заседание, което ви предлагам да проведем например в четвъртък 5 декември. Може да включим такава точка специална, в която ще имаме дискусия с гостите. Нека да лимитираме броя на гостите. До тук изброихме трима, но ако имате идея за нови, да ги изпратите до петък, за да може да се включат и съответно по установения ред да имаме такава точка в предложения дневен ред и да поискаме пропуски за тях за следващото заседание.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Искам да предложа, ако сега решите да приемем тази среща с тези хора, които изброихме и срещата да е онлайн и да е отворена за медиите, който иска от медиите да се включи. Да се включат да слушат и да кажат каквото искат. Отворена среща, национална среща. Искам да гласуваме за отворена среща с всички медии, по въпросите за които говорихме досега. Има ли съгласие.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Преди да гласуваме, обясни как точно си го представяш.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ива Лазарова изпраща линковете, на който желае. Не сме тайна организация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Не става въпрос за тайна организация, а става въпрос Общественият съвет да не става трибуна и медийна платформа за всички, които по една или друга причина се чувстват неудовлетворени от изборните си резултати. В крайна сметка на какъв принцип избираме само тези трима, а не обявим, че ще се прави явно пресконференция, на която всички, които са отчаяни могат да се включат. Не искам да го обявявам, защото смисълът не е да превръщаме Съвета в една говорилня. Смисълът е да видим какви са проблемите на тези хора и с общи усилия, ако сред тях има значими проблеми, които те очертават в процеса, да

обърнем внимание именно на тези проблеми. Защото те си имат достатъчно поле за медийни изяви и не слизат от телевизорите, както се казва. Не така разбирам аз замисълът на Обществения съвет, не считам, че трябва да е носител на изявите на всякакви политически формации в крайна сметка.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: До тук чухме, че Общественият съвет е единственият ход за честни избори по принцип. Няма друго място. Да гласуваме. Аз предлагам широк Обществен съвет, с всички които желаят да присъстват, да кажат кой каквото иска, независимо партии ли са, коалиции ли са, всеки да каже каквото иска. Нека всеки да се изкаже. Ние сме Обществен съвет. Ние не сме партиен съвет, ние не сме ЦИК. ЦИК са хора със заплати. Ние сме хора, които сме откровени, истински и т.н. Ще публикуваме разни неща. Защо да не се изкажат? Защо се крием. Защо не искаме да поканим всички хора, които искат да кажат нещо, да го кажат.

Щели сме да бъдем трибуна. Защо да не сме трибуна? Какво лошо има в това? Вие сте обществени организации. Вие получавате пари от тях. Да не говоря персонално, кой откъде получава. Защо не искате да бъдем обществено достойние на всички хора, които желаят нещо да кажат по въпроса. Да гласуваме. Днес се обадох за пропуск на секретарката на ЦИК и издадох пропуск. Човекът имаше пропуск. Оказа се, че някой от нас не може да получи пропуск. Това е нашето Народно събрание, не е друго народно събрание. За следващия път отворен Обществен съвет за всички, които пожелаят, за да видим за какво става въпрос. Последно ви изпратих някакви неща, вие може би не сте имали възможност да ги видите. За една комисия от 100 човека избиратели са изпратили 14 кочана. Представяте ли си за какво става въпрос. Нещата са сериозни. Предлагам следващия път Общественият съвет да е отворен към цялата общественост. Ще влезнем във вестника на това населено място и в други вестници. Няма нищо лошо в това.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Предлагам ви да гласуваме предложението направено от Дончо Пачиков.

Който е за, моля да гласува.

Гласували за Дончо Пачиков, Росен Андонов.

Който е против, моля да гласува. Против Ива Лазарова, Надежда Гологанова, Румен Василев и Свилена Гражданска.

РУМЕН ВАСИЛЕВ: Всички се борим за демокрация и пледираме да бъдем демократични. Демокрацията има ред, има правила. Ние сме си гласували правила за Обществения съвет, имаме защо сме създадени и какво можем да правим. Това е лично мое мнение. А това, което ти предлагаш малко отива към анархията.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Прочети правилата докрай подробно и тогава да говорим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Нека продължим натам. Това, по което сме работили досега, е анализ на Обществения съвет, свързан с процедурите по отчитане на вота. Работи се в няколко направления през видеонаблюденията, през записите, които са достъпни от различните секции на територията на страната. Най-общо казано следим за: спазване на процедурите по преброяване на гласовете, проблеми с машините и така наречените бели, частично отпечатани бюлетини от машинното гласуване.

В допълнение има и част, свързана със съществените и злонамерени нарушения от страна на секционните избирателни комисии, рисковите секции и други елементи, които вече бяхме включили в експресното становище, изпратено до Централната избирателна комисия. Тогава бяхме поканени на тяхно заседание, на което присъствахме с Надя Гологанова, Свилена Гражданска и Цветелина Пенева. Чухме техните коментари по него. И във връзка с този анализ, по който работим, ако някой от вас желае да се включи в гледането на видеоматериали от различни секции в страната, има твърде голям списък.

Досега са изгледани десетки видеа. Работим по определени въпросници, за да може да темите, които следим да са еднакви за всички

избирателни райони и след това да се направи и съответната извадка на данните от тях. Така че, още веднъж призовавам, ако някой иска да се заяви като желаещ да преглежда секции и сега, и по-късно по имейл, моля, направете го. Надя Гологанова е изготвила дълги списъци и може да си изберете от различните райони. Засега имаме нагласата, да се справим с основната част на тази дейност до другата седмица и след това да ви представим общ документ.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Да обмислим варианта, да си направим във вторник или сряда вечер работна среща по анализа, а в четвъртък да е официално заседание за гостите. Ако анализът се е придвижил толкова напред, че да е почти готов, което ме съмнява, за да може да го гласуваме в четвъртък, ако не работно във вторник, сряда да се поработи по него и да се довършва и да се приема една седмица по-късно.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Има секции за гледане, някакви коментари, някакви точки, ако искате да проследим в анализа, което ви е направило впечатление.

РОСЕН АНДОНОВ: Аз ще прегледам някои секции.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Аз ще изпратя таблицата на Надя Гологанова с районите и със секциите, които са по интересни за разглеждане. В анализа попадат, както рискови секции, така и секции, в които има най-голям процент разминаване между флашки и протоколи, за да може наистина да засечем проблеми свързани с машинното гласуване от една страна и проблеми в работата на секционните избирателни комисии, когато става въпрос, мека казано за злонамерени нарушения. Така че ще изпратя съответните въпроси и теми, които следим, като естествено всички коментари може да се запишат допълнително, за да ги включим като част от общия текст.

РУМЕН ВАСИЛЕВ: И аз мога да прегледам някои секции.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Много благодаря. Ще ги изпратя и до двамата с линк към тези въпросници, които попълваме. То е онлайн, така че всеки да може да вижда какво качваме вътре в реално време. Там слагаме и коментари. Можете и в абсолютно свободен текст да върнете на имейл нещата, които са ви направили най-силно позитивно или негативно впечатление, както и някакво обобщение. Това ще бъде от много голяма полза.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Аз попълвам въпросника и в уърдовски вариант, защото съм на такива секции, в които има много интересни неща, отправени от секциите. Изваждам минута на разминаванията, на отчитането, броенето, спрямо попълването в протокола. Изпращам снимки, в които се вижда реалната ситуация и какво е направено в протокола. Като например липса на преференции. Виждат се конкретни преференции, но после ги няма в протокола.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Изпратих ви един материал, който ми изпратиха от ПП „Величие“, които са направили анализ на различни секции. Те са направили много сериозен задълбочен анализ. Започвам със секция в Благоевград. От 100 избиратели в населеното място са им предали 14 кочана с изборни бюлетини по 100 еди-колко си. В тези секции в България по техни проверки над 1 млн. и половина повече изборни бюлетини са изпратени на секции, в които има по 100 избиратели примерно. Това видяхте ли го? Това е много съмнителен момент, при който съмнението е, че тези бюлетини са използвани за други секции, за да бъдат попълнени бюлетини, както трябва да бъдат попълнени, според изискванията на този, който плаща.

Този момент не е анализиран до момента. Аз затова исках да поканя различни хора, за да кажат различни неща, но вие гласувахте, че не се интересувате от това нещо. Това е въпрос на Обществения съвет, но факта съществува. Смятате ли, че това нещо подлежи на дълбочинен анализ или някой нещо попълнил, някой нещо непопълнил. Това са 1 милион и половина

изпратени бюлетини за книжно гласуване на различни секции в малки населени места, с цел да бъдат раздадени на други места и попълнени както трябва. Имате ли мнение по този въпрос?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Да, имаме мнение. Тази секция, за която говориш я има във всички избори и поучава толкова бюлетини на всички избори, защото тази е секцията, в която са регистрирани македонците с български паспорти. Никога досега не е имало наплив и желание за гласуване.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това не е една секция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Те са няколко в едни благоевградски села. Такава секция има и в средата на София.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Не става въпрос за Благоевград. Това в цялата страна е така на малките секции. Мога да ви изпратя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Защото има административни адреси, на които хората загубили по някаква причина собствеността си например, или които по някаква причина нямат настоящ или постоянен адрес, то държавата трябва да им издаде лични документи на административен адрес. Има такива секции сигурно в повечето общински центрове.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: При 6 млн. избиратели са 1 милион и половина в страната.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Не са 1 милион и половина, това е силно преувеличение. Още не сме получили имейла, ще го видим и ще отговорим.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз съм го изпратил преди два месеца. Ще го изпратя отново. Явно, че някъде се е загубил от многократните препращания, за което аз съм отдавна против. Ще го изпратя отново. Аз не ги уважавам, но ще се разкрие нещо, което е истина. И на това трябва да се обърне внимание. Тук става въпрос за крупни злоупотреби национални.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Това е като темата за мъртвите души в избирателните списъци. Погледни списъка с избирателите на Кърджали за Европейски парламент и същия за национален парламент. От юни тази година погледни и за Шумен, Разград, Силистра и т.н. Хората, които нямат настоящ адрес на територията на България в последните шест месеца, в този случай са били извадени заради правилото за уседналост за Европейски парламент. Имаше 600 000 човека по-малко. Сега тези хора са върнати, защото става въпрос за национални избори.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ако бяхте допуснали Казанджиев да се изкаже днес, той щеше да настоява за активна регистрация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: С активната регистрация и 20 души, които излизат да гласуват, ще се откажат да гласуват, защото ще имат практически още допълнителни изисквания да покрият.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Нека да се откажат.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Добре, да отказваме още хора. В крайна сметка всички организации са различни и подкрепят една или друга теза. Това е така.

Имате ли коментари и въпроси по тази точка или да вървим към точка разни.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Не знам дали е към тази точка, но тъй като тя е предстоящи задачи на Обществения съвет, във връзка с решението взето вчера от Конституционния съд, да се отворят чували в 1700 секции и още 442, си мисля в две посоки. Първо да поискаме по някакъв начин да се опитаме да се включим като наблюдатели, да присъстваме на това броене.

Втората посока, в която мисля е, че тъй като те са наложили едно ограничение, което трябва да го проверя до каква степен е така, но е нещо от рода, че при сравнението на флашките и протоколите взимат секции, в които разликата е два гласа и повече. Тоест ограничават количеството секции, които изследват. Тъй като за тези секции ще отворят чувалите и ще има

информация, дали искате след като си направим анализа, след една, две седмици, след това в този месец до 10 януари, да погледнем секции, които не са влезнали в секциите, които са определени от Конституционния съд, като гледаме видеа, протоколи флашки и т.н. След това ще стане още по-пълна картината върху изборите, защото Конституционния съд е наложил ограничение на секциите. Това е засега като тема за размисъл. Може да не го решаваме в момента, а след като направим анализа, след това като допълнителна задача.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Изхождайки от Изборния кодекс, който има удостоверение за наблюдатели на тези избори, ние можем да наблюдаваме всички елементи от изборния процес. В момента това, което прави Конституционния съд е елемент от изборния процес. Ние имаме законово право с това удостоверение да отидем там, слушаем, гледаме. Това е отговор на въпроса на Надя Гологанова, имаме ли възможност право. Въпрос на желание. Аз не съм в София. Всеки си показва удостоверението и влиза. Ако има проблеми, обажда ми се на мен и аз решавам въпроса. това е отговора на въпроса на Надя Гологанова.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Не съм сигурна, че така стоят нещата с удостоверенията.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Не е толкова просто. Това е Конституционния съд, не е обикновен съд.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Конституционният съд е в България. Той е по нашите закони.

НАДЕЖДА ГОЛОГАНОВА: Ще се опитаме да влезнем като наблюдатели, което вероятно няма да се получи. Ще опитаме като Обществен съвет, може би някакво писмо да изпратим, да видим дали така ще стане.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Занимавах се с този казус и говорих с юристи, че би трябвало да имаме право, да сме сертифицирани, понеже това е елемент

от същите избори. До приключването и окончателното разрешаване знаете и при втори тур нашите удостоверения важат. Така че според мен трябва да си настояваме за това право.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Благодаря за подкрепата.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Това е правото. Трябва да сме обективни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Да продължаваме с точка разни.

Искам да ви кажа по отношение на писмото, което изготвихме и гласувахме на някои от предишните заседания по отношение на документите, които са забавени да се качат на страницата на Централната избирателна комисия, в подстраницата на Обществения съвет. Става въпрос за протоколи от наши заседания и за становища и други документи, които сме изпращали. Това писмо е изпратено. Не зная на кого е разпределено да се докладва и не съм проследила дали е докладвано и нямам обратна връзка по темата.

Нямам обратна връзка и по темата със Съюза на младите юристи. За нашето предложение те да се включат в състава на Съвета, също е напомнено в това писмо. Нямам и обратна връзка по отношение на предложението ни от състава на Обществения съвет да бъде изключена Фондация „Младежка толерантност“.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз предлагам да ме упълномощиш да изясня въпроса с това, което каза преди малко. Тези въпроси се решават директно. Аз мога да ги реша. Моля за пълномощие да ги реша незабавно. Имам ли пълномощие?

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Не.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Утре ги решавам без пълномощие.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Изпратили сме писмо миналата седмица, с което напомняме. Ако искаш се обаждай и питай. Разреша въпроса, щом мислиш, че можеш.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Мога да го реша.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Чудесно. Искате ли още нещо да включим в тази точка разни.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Може би господин Цицелков, ако иска нещо да ни разясни за проявите, които бяха в общественото пространство от името на неговата организация ОЧИ. Какво точно са направили, какво са постигнали, какви резултати?

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Да направя едно бързо обобщение. Днес излязохме с едно становище от Демократичен център за това, че има нужда и го изпратихме на всички политически партии. Някои медии вече го препечатаха. Имаме нужда от широко обществено обсъждане на принципни правила, така че изборните правила да не бъдат решени отново по тъмно от тези, които имат власт. А то е за едно включване на експерти, това което винаги говорим с вас. Това не може да мине без Обществения съвет, така че това се отнася към нас пряко.

Другото което е интересно, че една от проверките, които Конституционния съд ще прави е на базата на наше изследване, което беше припознато от две политически партии – ППДБ и БСП. Там става дума за разминаването между записаното върху флаш паметта и това, което е записано от секционната комисия има сериозни разминавания.

Вчера имаше една среща организирана от Института за изборни изследвания на НБУ – Стефанов. Бяха обсъдени тези данни. Общо взето вече има енергия. Както знаете „Възраждане“ внесе един законопроект. Не мисля, че някой ще го разглежда. В момента събирам няколко линка с различни карти, една от тях е интерактивна карта на наш член на Обединени честни избори – Петър Бакалов. Тя е визуализация, на която може като партия да си изберете, както и за предишни избори, да си изберете за коя партия да видите и тя маркира всичките региони на страната, къде коя партия най-много печели. Избирате и ще видите къде най-много ще светне. Доста интересен инструмент е. Ще го споделя това. Ще споделя и на наш сътрудник. Николай

Дянков също има много интересна таблица. Тя ви позволява по номер на секция да ви покаже графично в много хубава и лесна за разбиране от всеки табличка, да ви покаже как в тази секция са гласували на десетте последни избори. Като на същия екран ви показва как гласуват и в областта и в града, и в РИК. На един екран ви дава анализ както хронологичен, така и на ниво район контекстуален.

Едно изследване от Русинов и него ще ви изпратя. Там по РИК си избирате и ще ви покаже предпоченциите как са разпределени. Пак е графично и всеки в листа за всяка една партия, който е получил предпоченции точката му става по-голяма и човек много лесно може да се ориентира, когато има някакви странни предпоченции, знаете, че те често са индикации за купен и контролиран вот.

Интересно е да се види, че традиционните партии като БСП, ГЕРБ, ППДБ имат повече предпоченции по целия лист. Докато лидерски малки партии, дори когато хората гласуват с предпоченции, те гласуват за водача.

Интересно е да се види как за различни партии в различни секции има много различна култура. Докато в някои секции няма нито една предпоченция, в други сто процента от гласувалите са гласували с една определена предпоченция. Обикновено става дума за Ново начало и нас ни навежда на мисълта, че става дума за контролиран вот. Някои от тези секции съвпадат със секции, в които няма видеонаблюдение и където има почти сто процента избирателна активност. Така че това е повод за разследване.

Но това, което ме радва и трябва да кажа, че Конституционния съд се е включил и вече е проявил е интерес. Така че ще ви изпратя всички тези линкове. Ще ви изпратя каквото имам налично с кратко обяснение.

СВИЛЕНА ГРАЖДАНСКА: Аз да се върна на по предишната точка, тъй като Стоил Цицелков се включи накрая. В предишната точка обсъждахме анализа, който подготвяме. Би ли искал да се включиш?

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Разбира се както винаги с точки. И данни предоставяме. За което мислите, че можем да се обединим, разбира се. Ще ви изпратя и тези линкове. Ако трябва да се даде контекст от наши изследвания разбира се. Ако това е полезно да.

В нито една от платформите в които участвам, не сме написали за анализ за тези избори. Повтарят се. Това което сме писали преди се повтаря. Някакъв общ документ анализ нямаме, но имаме тези принципни позиции. И БОЕЦ сега организират някакви срещи. Те са малко по-екстремни, по радикални виждания имат. Общо взето има една много сериозна гражданска енергия, кои са тези основни неща краткосрочни, както и средносрочни, които искаме да постигнем и това е единодушно решение на Конституционния съд. Дано да им се даде време да стигнат до резултати. Мисля, че е много позитивно за нас като гражданско общество в момента да сме обединени и да се чуем, особено като Обществен съвет, ние сме от най-реномираните взимани на сериозно институции, така че трябва да направим нещо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Тук ти трябва да кажеш. Имаше коментари за свършената и несвършената работа в имейлите, които се изпращахме, искаш ли смело да ги кажеш сега, за да имаме опция да се поправяме в краткия срок, който остава на настоящето ръководство.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Аз изложих моето виждане. Според мен не бива да сме инертни. Когато името ни се използва по подобен превратен, например от държавна институция, за мен е напълно задължително да реагираме. Това е моето виждане. Това изложих. Аз съм го споделил с всички. Това е лично мое мнение. Аз съм длъжен да се разгранича и го правя вече. Въпреки че не засяга мен, а госпожа Пенева, то засяга Съвета, понеже се цитира, че е наше мнение. Това беше едното.

Другото е за Стефан Манов. Не знам какъв е този донос.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Какво е станало с Пенева и Стефан Манов.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Аз го описах в едно писмо.

В отчета си Министерство на електронното управление пише, че Общественият съвет е дал много висока оценка за работата им. Няма такава неща и Цветелина Пенева не го е казала. Това е абсурдно.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Кой го е казал, министъра ли?

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Не знам кой пише анализа. Аз съм ужасен. Много време съм отделил, винаги съм участвал. Идеята ми е, че той в такава ситуация, когато само двете партии, които са най-обвинени за влияние в процеса не са поискали касиране или частично, пълно или преброяване частично или пълно и ние да нямаме такава силна позиция всеки да ходи и да импровизира по студията и да говори. Нямаме обща позиция по тези конкретни теми. Мисля, че е малко неадекватно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Защо твърдиш, че няма позиция. Това становище, което написахме след изборите и с което всички се съгласиха, мисля че тези които са излизали да участват в медийни предавания, говорят по него. Много добре знаеш колко трудно се стига до някакво решение общо на Съвета.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Знам и затова то не е лично и персонално към никой, нито към ръководството. Имаме разбира се. Много пъти ни се е налагало ние като Обществен съвет да се държим по отговорно, по държавнически от държавниците, така че като че ли отново сме в такава ситуация. По тези толкова наболели въпроси мисля че трябва да сме по-оперативни. Не е нужно ние да излизаме с общо становище. Много се радвам, че ми давате думата за това. Мисля, че може по между си да обсъждаме експедитивно, колеги какво правим с това. Да си обменяме информацията. Трябва да има опорки, за да може да сме въздействащи. Защото ще го отворят Изборния кодекс и много неща може да се случат.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Евентуално аз мислех днес да изпратя писмо, но се въздържах. Ако приемете, нека на следващото заседание да обсъдим

именно оптимизация на Изборния кодекс. Там нещата са трагични. Искам да настояваме за активна регистрация. Отива човека, регистрира се, аз ще гласувам.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Нека да ги изпишем писмено. И аз мога да извадя категорично много аргументи против активна регистрация.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Аз искам да го поставя като сериозен въпрос, може би основен. Всичко друго няма значение.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Има и по-добри метод има и това, което правят в Румъния. Там три недели подред ще има избори. Там има едно устройство, което ти проверява твоята лична карта и показва дали вече си гласувал и дали те има на избирателния лист. И второ дали вече не си гласувал другаде. Такива технологични решения има и в Калифорния. Има по-добри варианти, да знаем кой гласува от това да ограничаваме права при и без това ниска избирателна активност.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Погледни си личната карта. Там има едно сиво кръгче, някъде в долния десен край на твоята снимка. Това е холограма, в което всичко това което говориш е записано. Нашите лични карти вече са приспособени за това. Въпросът е от КАТ в София имат устройства, тези които проверяват движението, имат устройства, които веднага виждат наказания. Практически това е решено като технология, но въпроса е, че не се използва.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Да, имаме лични досиета.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Това е решено. Никой не го признава. Министерството мълчи, че го има.

СТОЛИ ЦИЦЕЛОВ: Знам за много от проблемите с електронно правителство. На ясно съм.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: За следващото заседание, ако искате да поканим хора, да изпратите техните имена до петък, за да можем да го организираме по възможно най-нормалния начин, за да не се превърне в

говорилня и да можем да се вместим във времето, което имаме за провеждане на заседание.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Ще изпратя. Благодаря.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: Ако може да помолим за едно кратко резюме на темата, за да може да се свърже смислово и практически с нашата работа.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Съгласен съм, трябва да има кратко резюме.

СТОИЛ ЦИЦЕЛКОВ: И те самите да си структурират, кои са най-важните неща, за да е полезно и за самите участници.

ДОНЧО ПАЧИКОВ: Благодаря на всички.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ИВА ЛАЗАРОВА: Други коментари има ли? Няма.

Закривам заседанието.

/ Закрито в 17 часа и 50 минути /

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Ива Лазарова

Стенограф:

Силвия Михайлова